

משפט וביטחון לאומי

לקט ידיעות



המכון למחקרי ביטחון לאומי
INSS

לקט ידיעות – יוני 2017

מנהלת התכנית: אל"ם (מיל') עו"ד פנינה שרביט ברוך

רכזת התכנית: עו"ד ענבר צדוק

צוות המחקר: שיר בוקרה, עומרי גור אפטר, ניצן דורנבוים,

רועי יעקובי, שירה ליפשיץ

♦ פרסומים ועדכונים

♦ 60 מילים

♦ ידיעות מתוך ישראל

♦ ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

♦ ידיעות בינלאומיות

פרסומים ועדכונים

אכיפת גבולות או חציית גבולות בסייבר: דילמת הריבונות
אלסנדרו גוארינו ואמיליו אזיילו סוקרים את ההתפתחות של מרחב הסייבר ואת הגישות באשר ליחס בינו לבין המדינה, החל מגישה לפיה מדובר במרחב נפרד מהעולם ה"פיזי" שבו המידע זורם בחופשיות ואין חוק מחייב לבין גישה לפיה יש לכל מדינה ריבונות על חלקה באינטרנט. מחלוקת נוספת נוגעת למודל הראוי למשילות במרחב הסייבר, בין מודל לפיו יש להסדיר מרחב זה על ידי אמנות וארגונים בין מדינות, לבין מודל לפיו יש לפעול ליצירת רשת משילות, הכוללת גורמים ממשלתיים ולא ממשלתיים. המאמר מתמקד בקשיים הדיפלומטיים, הרגולטוריים והטכניים הכרוכים בקביעת גבולות למרחב הסייבר, לרבות ההשלכות שיש לכך על נושאי מדיניות, ומסביר כיצד שחקני סייבר חוצים גבולות באמצעות שימוש בטכניקות שונות ומה עושות המדינות בנושא. המסקנה העיקרית של המאמר היא שנחוץ לפעול להשגת איזון ראוי בין ריבונות לגלובליזציה ובין ביטחון לאומי לחופש במרחב הסייבר. הכותבים קוראים ליצירת הסכם רב צדדי שיתבסס על הקווים המנחים לרגולציה של משאבים גלובליים (כמו הים הפתוח והחלל) לשם בניית משילות

ארוכת טווח ברשת שתאפשר למדינות לאום ולצדדים שאינם מדינות לפעול יחדיו (יוני 2017, [סייבר, ביטחון ומודיעין – גיליון 2](#)).

תגובה מידתית למתקפות סייבר

ז'רנו לימנל טוען במאמרו כי התקפות סייבר הן סוגיה פוליטית במהותה ויש להתייחס ולהבין אותן ככזו. הוא מספק מסגרת כללית לדרך הפעולה של מקבלי החלטות בבואם להחליט על תגובה להתקפת סייבר ומפרט חמישה משתנים שעליהם לשקול: מי ביצע את התקיפה – יכולת לייחס את התקיפה למקור מסוים; השפעת התקיפה – עד כמה הזיקה למדינה; כלים היכולים לשמש בתגובה – החל מצעדים דיפלומטיים, דרך לחצים כלכליים, צעדים בתחום הסייבר והטכנולוגיה ועד למתקפה צבאית; הנחיות המדיניות – מגבלות בינלאומיות ומשפטיות ושיקולים אסטרטגיים; ודחיפות התגובה. לימנל קורא לפתח מסגרת תגובות למתקפות סייבר שתאפשר לקובעי המדיניות לשקול פתרונות במהירות ולאמץ אפשרויות שכבר נותחו. המסגרת תשמש כנקודת מוצא לממשלות ולמקבלי החלטות לגיבוש דרכי פעולה ותגובות ספציפיות להתקפות ותהיה חלק בלתי נפרד מצעדי ההרתעה של המדינה בתחום הסייבר (יוני 2017, [סייבר, ביטחון ומודיעין – גיליון 2](#)).

החרפת מדיניות התקיפה האמריקאית נגד 'המדינה האסלאמית' - משמעויות לתחום הלחימה הא-סימטרית

לירן ענתבי ואודי דקל מנתחים את התקיפות האמריקאיות האחרונות במערכה נגד דאעש, ומצביעים על כך שאופי התקיפות ומספר הנפגעים מרמזים על אימוץ מדיניות יותר מתירנית לפתיחה באש ולהתקפה מהאוויר מאשר בזמן ממשל אובמה. כן הם מציינים כי מדיניות הקואליציה הפרו-אסדית, כולל רוסיה, מאפשרת פעולה כמעט ללא הגבלות תוך פגיעה נרחבת באזרחים. הכותבים בוחנים אם הדברים מעידים על מגמה מתירנית, העשויה לחולל שינוי בסטנדרטים הבינלאומיים בלחימה נגד ארגוני טרור ושחקנים תת-מדינתיים, ואת השלכותיה של מגמה זו על ישראל בלחימתה הא-סימטרית מול החיזבאללה והחמאס, שגוררת נזק אגבי לאזרחים. לסברתם, לאור האמור לעיל, ייתכן שבסבב הלחימה העתידי תהא ישראל נתונה לפחות ביקורת וסנקציות מצד ארה"ב. עם זאת, ישראל עדיין תהיה כפופה לביקורת בינלאומית וכן מחויבת לערכי היסוד של המדינה ולכן עדיין נדרש להמשך בחיפוש אחר פתרונות המתאימים להשגת אפקטיביות מבצעית מיטבית נגד ארגוני טרור, תוך צמצום הפגיעה בגורמים אזרחיים (19 ביוני, [מבט על](#)).

האמנה המוצעת לאיסור נשק גרעיני: הדרך לאוטופיה?

אפרים אסכולאי מתייחס ליוזמה של האו"ם לכוון אמנה האוסרת על נשק גרעיני באופן גורף ובוחן את הטיוטה הראשונה של האמנה שפורסמה במאי 2017. הוועדה שעסקה בנושא מוחרמת על ידי חמש "מדינות הגרעין" ועל ידי מדינות נוספות. אסכולאי מציין כי הטיוטה אינה מסתפקת בקביעה הצהרתית פשוטה שתחייב התפרקות מנשק גרעיני אלא כוללת הסכם מפורט המקיף אפשרויות שונות וכולל מערכת אימות. לדעתו, הטיוטה סובלת מאותן נקודות תורפה המאפיינות אמנות פירוק נשק אחרות. כך, למשל, הטיוטה אינה מתייחסת לאפשרות של הימצאות נשק

גרעיני בידי ישויות לא-מדינתיות ולתופעה של מדינות סוררות שמפרות את האמנה והיא מאפשרת "ברירה" מהאמנה. בנוסף, מנגנון הפיקוח חוזר לפתרון של המכנה המשותף הנמוך ביותר ומסתמך על הנוסח של ה-NPT על מגבלותיו. הכותב קובע כי התפרקות מנשק גרעיני לא תתבצע באמצעות אמנות והצהרות. ציפייה ריאלית יותר תהיה הפחתה נוספת בגודל מאגרי הנשק, ויתור על היכולת לתגובה מידית והעדר יחס סלחני לישויות סוררות (18 ביוני, [מבט על](#)).

יחסי יהודים-ערבים בעקבות אירועי כפר קאסם – סכנת 'המדרון החלקלק'
דורון מצא ומאיר אלון מנתחים את אירועי כפר קאסם, במסגרתם נהרג ב-6 ביוני אזרח ערבי ישראלי ע"י מאבטח של תחנת המשטרה המקומית. הנהגת הציבור הערבי עודדה כניסה של המשטרה לתוך היישובים הערבים כדי לטפל בבעיות האלימות והפשעה. אולם, פעילות המשטרה לא חוללה שינוי, ובתגובה לכך קמו אירגוני שמירה עצמאיים. הכותבים מצביעים על קשר בין המאפיינים התקיפים של הפעילות המשטרתית במגזר הערבי להקשר הכולל שבתוכו נתונים יחסי האזרחים הערבים עם המדינה, במסגרתו מתקיימים, בין היתר, מהלכים פוליטיים וחקיקתיים שמהותם הדירה רחבה של המיעוט מתוך החברה והפוליטיקה הישראלית. לטענת הכותבים, חשוב שהדרג הפוליטי והנהגת שני הצדדים יפעלו לצן את המצב. עבודה משותפת עם הרשויות הערביות, בין היתר לשם הקמת גופי שיטור עירוניים-מקומיים, חיונית ביותר. מהלך כזה לא יהיה נטול בעיות, אולם הוא ושכדוגמתו עשויים לסייע בקידום היציבות, בצמצום האלימות במגזר הערבי ובשיפור האווירה בינו לבין יתר המגזרים (19 ביוני, [מבט על](#)).

60 מילים

אונסק"ו – ארגון האו"ם לחינוך, למדע ולתרבות
ארגון אונסק"ו נוסד ב-1945. חברות בו 195 מדינות. מטרתו המוצהרת היא לקדם שיתוף פעולה בינלאומי בתחומים של חינוך, מדע, תרבות ותקשורת. ועדת המורשת העולמית של אונסק"ו אחראית על קביעת רשימה של אתרי מורשת עולמית, שהם אתרים בעלי משמעות תרבותית, היסטורית, מדעית או אחרת לאנושות. אתר מוכרז נהנה מהגנות מיוחדות מכוח אמנות. כל מדינה החברה באונסק"ו יכולה להציע אתרים בשטחה.

ידיעות מתוך ישראל

חקיקה

חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשע"ז-2017
ב-26 ביוני התקבלה בקריאה שנייה ושלישית **הצעת חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשע"ז-2017**. החוק מאריך את תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון) בחמש שנים נוספות, היינו עד לשנת 2022. מטרתו של

החוק להסדיר את מצבם המשפטי של אזרחי ישראל הגרים באזורי יהודה ושומרון, תוך החלת הדינים הישראליים ומתן סמכויות שיפוטיות לבתי המשפט בישראל לגבי עבירות שנעשות על ידי ישראלים בשטחים אלו (26 ביוני, [אתר הכנסת](#)).

הארכת תוקף צו האזרחות והכניסה לישראל

ב-12 ביוני **אשרה מליאת הכנסת את הארכת תוקף צו האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה) התשע"ה-2015 הקובע מגבלות על איחוד משפחות בשנה נוספת**. החוק קובע מגבלות על מתן אזרחות, רישיונות ישיבה והיתרי שהייה בישראל לתושבי אזור יהודה ושומרון וחבל עזה ולתושבי ואזרחי איראן, לבנון, סוריה ועיראק במקרים של איחוד משפחות. יו"ר ועדת חוץ וביטחון, ח"כ אבי דיכטר, הסביר כי תכלית החוק היא ביטחונית וזאת על רקע מעורבותם של פלסטינים באירועי טרור והעובדה כי תעודות זהות מאפשרות תנועה חופשית. מנגד, חברי כנסת מהרשימה המשותפת הביעו מחאה על הארכת החוק בטענה כי הוא איננו דמוקרטי, כי הוא פוגע בזכויות אדם וכי הוא לא נועד למטרות ביטחוניות, אלא להצדקת אפליה (12 ביוני, [אתר הכנסת](#)).

פסיקה

בקשה להארכת מעצרו של פעיל טרור יהודי

ב-21 ביוני **קיבל בית המשפט העליון את בקשת המדינה להארכת מעצר המשיב, המואשם בחברות בארגון טרור ובלקיחת חלק באירועי דומא, ב-45 ימים נוספים**. הנאשם מואשם, בנוסף, בהצתה וריסוס כתובות נאצה בכנסיית הדורמיציון בעיר העתיקה בירושלים. כתב האישום הוגש בינואר 2016. השופט מזוז אישר את הארכת המעצר בפעם התשיעית במספר, וזאת בשל עברו של הנאשם, אשר הפר את תנאי מעצרו בעבר, ובשל מסוכנותו הנלמדת מהעבירות החמורות שמוחסות לו. בית המשפט קבע כי כאשר מדובר בנאשם קטין, נדרשת במשנה תוקף בחינה של אפשרות לחלופת מעצר, ככל שניתן לאתר חלופה שלא יהיה בה כדי לסכן את שלום הציבור ולענות על החשש לשיבוש ההליך. עם זאת, קטינות אינה מקנה חסינות, ובהעדר חלופה הולמת או כאשר התנהגותו של הנאשם מוכיחה כי אין ליתן בו אמון, יושם הקטין מאחורי סורג ובריה (21 ביוני, [בש"פ 4869/17 מדינת ישראל נ' פלוני](#)).

ערעור על צו כליאה שהוצא נגד המערער מכוח חוק כליאתם של לוחמים בלתי-חוקיים

ב-18 ביוני **דחה בית המשפט העליון ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע, במסגרתה אישר בית המשפט צו כליאה שהוצא נגד המערער מכוח חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002**. המערער הוא תושב עזה, שנעצר במעבר ארז על רקע מידע מודיעיני, לפיו הוא מעורב בהברחות אמל"ח באמצעות מנהרות אשר משמשות ארגוני טרור. הפרקליטות בחרה שלא להגיש נגדו כתב אישום ולפיכך הוצא נגדו צו כליאה מנהלי, לאור הקביעה כי המדובר בלוחם בלתי חוקי ששחרורו עלול לפגוע בביטחון המדינה. בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע כי אין פגם בקביעתו של בית המשפט המחוזי לפיה קיימות ראיות מספיקות לשם קבלת ההחלטה על מעצרו במישור המנהלי. אשר לטענת המערער בדבר האפשרות

לפעול נגדו במישור הפלילי, הדגיש בית המשפט כי טעם מרכזי שעמד ביסוד ההחלטה שלא לפעול במישור הפלילי, הוא החשש פן תיחשפנה במסגרתו שיטות חקירה ומודיעין של השב"כ (18 ביוני, [עמ"מ 4521/17 פלוני נ' מדינת ישראל](#)).

עתירה לביטול צו הכרזה

ב-18 ביוני דחה בג"ץ עתירה לביטול צו הכרזה שניתן בשנת 1984, בגדרו הוכרזו מקרקעין באזור **חברון כאדמות מדינה**. העותר, נאג'ח ג'מיל אחמד געברי, טען כי בשנת 2002 רכש מקרקעין מבעליהם הקודמים, וכי בידו להוכיח את בעלותו עליהם. לשם כך, הגיש בשנת 2014 ערר על צו ההכרזה. ועדת העררים קבעה כי חלף זה מכבר המועד להגשת ערר וכי אין הצדקה לתת ארכה להגשת ערר שכזה. על החלטה זו הוגשה העתירה. בג"ץ דחה את העתירה בקבעו כי אין עילה להתערב בהחלטת ועדת העררים שלא ראתה הצדקה ליתן הארכה בנסיבות העניין. הוא קבע בנוסף כי ערר על צו ההכרזה אינו האכסניה המתאימה לבירור טענותיו הקנייניות של העותר לגופן שמתבססות על סעיפים שונים מחוק הקרקעות העות'מאני החל ביהודה ושומרון, המאפשר רכישת בעלות במקרקעין גם לאחר שהוכרזו לאדמות מדינה. הפרוצדורה הראויה במקרה זה היא שטיחת הטענות בפני הוועדה לרישום ראשון, לפי חוק רישום נכסי דלא נידי אשר טרם נרשמו (18 ביוני, [בג"ץ 4988/15 נאג'ח ג'מיל אחמד געברי נ' ועדת ערר באזור יהודה ושומרון](#)).

ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

פורסם עדכון שני בעקבות החלטת מועצת הביטחון 2334

ב-20 ביוני, דוח האו"ם, **ניקולאי מלדנוב, עדכן את מועצת הביטחון בעניין יישום החלטה 2334 בתקופה שבין ה-25 למרץ ועד ה-19 ביוני**. מלדנוב עדכן כי חלה עלייה ניכרת בבנייה בהתנחלויות ביחס לתקופות קודמות. כך, קרוב ל-4000 יחידות דיור נמצאות בתהליכים ועוד כ-2,000 הוצאו למכרזים. במקביל, חלה ירידה בכמות הריסות בתי הפלסטינים בשטחי C, בעוד שהממוצע החודשי במזרח ירושלים נותר זהה לממוצעים משנת 2016, בה מספר ההריסות היה הגבוה ב-15 השנים האחרונות; מלדנוב תיאר כי בתקופה זו התקיימה פעילות אלימה, פרובוקטיבית ומסיתת בשני צדי המתרס; הוא ציין צעדים בהם נקטו הצדדים ליישום ההחלטה, כגון מאמצים ישראליים לשיפור המצב הכלכלי של הפלסטינים, ביניהם, פתיחת גשר אלנבי ל-24 שעות ביממה לתקופה של שלושה חודשים; מלדנוב הזהיר בנוסף בדבר המצב הנפיץ בעזה בעקבות המצב הכלכלי והממשלתי הרעוע; הבהיר כי לא היו מאמצים בקהילה הבינלאומית להבחין בין שטחי ישראל לשטחי 67, אך כן היו מאמצים לקידום השלום; וסיכם בציון חמישים שנים לכיבוש הישראלי ובחשיבות קידומו של פתרון של שתי מדינות לשני עמים (20 ביוני, [UN](#)).

דוח של האו"ם קובע כי ישראל והפלסטינים כשלו בהעמדה לדין על הפרת זכויות אדם

ב-12 ביוני הציג נציג זכויות האדם של האו"ם, **זאיד ראאד אל-חוסיין, דוח בפני מועצת זכויות האדם של האו"ם, הסוקר את רמת היישום של ישראל והרשות הפלסטינית את המלצותיה של המועצה משנת 2009 לשיפור מצב זכויות האדם בגדה המערבית**. מאז שנת 2009 פרסמה המועצה

מעל ל-900 המלצות לשיפור. הדוח סוקר את היישום של 773 מהן. הנציב הביע דאגה מכך שגורמים המעורבים בהפרה של זכויות אדם והדין ההומניטרי הבינלאומי לא הוענשו על מעשיהם. הוא העביר ביקורת הן על ישראל והן על הרשות הפלסטינית על כך שלא נקטו באמצעים מספיקים כדי להעמיד לדין אחראים להפרות אלו, אשר חלקן עולות כדי פשעי מלחמה. הדוח מצא כי ישראל יישמה 4% והרשות הפלסטינית 1.3% מההמלצות של מועצת זכויות האדם. בשל העובדה כי הצדדים לא יישמו את ההמלצות, מסכם הדוח בכך שעליהם להגביר את מאמציהם בנושא ולקיים חקירות בעניין של ההפרות. הוא מפרט גם רשימה של צעדים שעל כל אחד מהצדדים והקהילה הבינלאומית לנקוט, כולל המלצה לישראל לשתף פעולה עם הבדיקה המקדמת המתנהלת בבית הדין הפלילי הבינלאומי בעניינה (14 ביוני, [Jurist](#)).

האוי"ם מביע דאגה מהפסקת החשמל בעזה

ב-19 ביוני **צמצמה חברת החשמל את אספקת החשמל לרצועת עזה בהתאם להנחיית הממשלה ולאחר אישור הקבינט המדיני ביטחוני**. הקבינט החליט על הקטנת אספקת החשמל לרצועת עזה עקב הודעת הרשות הפלסטינית על קיצוץ משמעותי בסכומים שהיא משלמת עבור אספקת החשמל בעזה, כתוצאה מסכסוך פנימי בין הרשות לבין החמאס. בעקבותיו, הוחלט על הגבלת האספקה להיקף העומד על גובה ההתחייבות הכספית. ב-14 ביוני, טרם צמצום האספקה, **זהיר** רוברט פייפר, המתאם ההומניטרי של האוי"ם, בדבר ההשלכות ההרסניות של הפחתה נוספת באספקת החשמל על חייהם של שני מיליון פלסטינים (19 ביוני, [NRG](#)). **לירון ליבמן** מציין כי חובתה של ישראל מול עזה אינה נובעת מדיני הכיבוש, אלא מכוח מצב הלחימה השורר בין ישראל לבין החמאס, ממידת שליטתה במעברי הגבול שבניה לבין רצועת עזה וכן מיחסי התלות שהתהוו בין הצדדים. בעוד שבמקרה הראשון החובה היא אקטיבית, במקרה השני החובה היא פסיבית ודורשת לאפשר אספקה ללא הפרעה בלבד. אם כן, ישראל מחויבת לאפשר אספקת חשמל, אך אין היא מחויבת לממן את אספקת החשמל (29 ביוני, **המכון הישראלי לדמוקרטיה**).

ביהמ"ש העליון בבריטניה קיבל עתירה נגד הנחיות הממשלה האוסרות על חרם של מדינות זרות **ביהמ"ש העליון בבריטניה קיבל עתירה נגד הנחיות הממשלה האוסרות על רשויות מקומיות לתמוך במסגרת תכנית הפנסיה שלהן בחרם על מדינות זרות**. העתירה הוגשה על ידי ארגון זכויות אדם פלסטיני בשם (Palestine Solidarity Campaign (PSC), בטענה כי האיסור על חרם "אתי", במקרה זה נגד ישראל, אינו חוקי. ההנחיות, שפורסמו בחודש ספטמבר 2016, הבהירו, שאסור לרשויות מקומיות לתמוך בחרם על מדינות זרות ותעשיית ההגנה הבריטית, שכן ההחלטה על הטלת חרמות נתונה לממשלה ולא לממשל המקומי. ביהמ"ש קבע כי מזכיר המדינה לעניין קהילות וממשל מקומי פעל באופן בלתי חוקי כאשר הוציא הנחיות המורות לרשויות המקומיות להימנע מתמיכה בפעילות נגד ישראל במסגרת תכניות הפנסיה שלהן. זאת כיון שההנחיה בעניין החרם סוטה מסמכותו של המזכיר, שכן היא נועדה למטרת הזרות לסוגיית הפנסיה (22 ביוני, [The Independent](#)).

דיני מלחמה

ארה"ב יירטה מל"ט איראני שהתקרב לאזור מניעת החיכוך (ה-deconfliction) בסוריה ב-20 ביוני יירטה ארה"ב מל"ט איראני בדרום סוריה, באזור א-תנף, דרום מזרחית לגבול עם עיראק. על פי דיווח שנשמך על מקורות בכירים אמריקאים, המל"ט היה חמוש, בטווח ירי מחיילים אמריקנים, ומחוץ לאזור ה-deconfliction. על כן, הוחלט להפילו במסגרת הגנה עצמית (20 ביוני, [Washington post](#)). **טס ברידג'מן** מנתחת את הבסיס המשפטי להחזקה אמריקאית של השטח ואת גבולות הפעילות הצבאית האמריקאית במסגרת הגנה עצמית, תוך התמקדות בכך שהלחימה מתנהלת לא רק נגד כוחות המדינה האסלאמית אלא גם נגד כוחות פרו-אסד המחזיקים כדין באזור. בכל הנוגע לדין האמריקאי, מצינת ברידג'מן כי יש להבהיר אם אישור השימוש בכוח (AUMF) חל על פעילות מסוג זו. בכל הנוגע לדין הבינלאומי, מתעוררת השאלה האם ומדוע עקרונות ההגנה העצמית חלים, בהתחשב בכך שזו רלוונטית כל עוד יש בה צורך והיא מידתית בהתמודדות מול המדינה האסלאמית (15 ביוני, [Just Security](#)).

מועצת הביטחון של האו"ם האריכה את המנדט של כוח אונדו"ף מועצת הביטחון של האו"ם את המנדט של כוח אונדו"ף (UNDOF) ב-29 ביוני **האריכה מועצת הביטחון של האו"ם את המנדט של כוח אונדו"ף (UNDOF) שמופקד על שמירת השלום באזור החיץ בין סוריה לישראל עד ל-31 בדצמבר**. ההחלטה, אותה יזמו ארה"ב ורוסיה, התקבלה פה אחד בעקבות ממצאיו של מזכ"ל האו"ם אנטוניו גוטרש, לפיהם, הלחימה המתמשכת באזור יש פוטנציאל להסלים את המתיחות ולסכן את הפסקת האש בין ישראל וסוריה ואת משקיפי האו"ם. ההחלטה מגנה את השימוש בכלי נשק כבדים על ידי שני הצדדים ומדגישה את הצורך של אונדו"ף בצידוד מתוחכם וטכנולוגיה חדישה יותר כדי לפקח על אזור החיץ ועל קו הפסקת האש. מועצת הביטחון אף גינתה את הלחימה באזור הגולן והפצירה בממשלת סוריה ובמורדים לסגת מהאזור שמפוקח על ידי משקיפי האו"ם (29, ביוני, [Walla](#)).

פורסם דוח בנושא שקיפות במהלך שימוש בכוח הקליניקה המשפטית לזכויות אדם של אוניברסיטת קולומביה ומרכז צנעא ללימודים אסטרטגיים פרסמו **דוח בנוגע לשקיפות בעניין שימוש בכוח. אלכס מורהד וואליד אל-חריירי**, שניים משלושת מחבריו הראשיים של המסמך, מצינים כי הדוח הוא הסקירה המקיפה הראשונה של היקף הסודיות/השקיפות האמריקאית בעניין פעילות צבאית ותקיפות מל"טים לאורך תקופה של 15 שנים (2002-2017), תוך התמקדות בפקיסטן, סומליה ותימן. הדוח בוחן ארבעה פרמטרים של שקיפות: לגבי הדין והמדיניות; לגבי פרקטיקות מבצעיות; לגבי תהליך קבלת ההחלטות; ולגבי האחריות. בהתאם לפרמטרים אלו, מוענקים ציונים לממשלת ארה"ב. הכותבים מתארים כי בשנים הנדונות פעלה ארה"ב תחת מעטה של חשאיות, להוציא כמה ניסיונות להגברת השקיפות. הם כוללים המלצות לקיומן של רפורמות בנושא ומתארים את חשיבותה של השקיפות

למשפחות ההרוגים והפצועים, לעמידה בדרישות הדין הבינלאומי, להגנה על שלטון החוק, לאחריותיות, להרתעה ולחיזוק אמינות ההנהגה האמריקאית (13 ביוני, [Just Security](#)).

תמליל תדרוך תקשורתי של הפנטגון מצביע על כשלים בניהול חקירות

תמליל תדרוך תקשורתי של הפנטגון שפרסם ארגון [Airways](#), המתעד הרוגים אזרחיים בפעולות צבאיות, מעלה כי כוחות הקואליציה אינם נוהגים לקיים ראיונות עם גורמים באזורים הנפגעים מפעולות צבאיות. שרה קנוקי, אולה סולבנג, יונתן הורוביץ ורדיה אלמותווקל מציינים כי נדיר למצוא אמירה כה ברורה של הפנטגון, לפיה אין צוותי החקירה נוהגים לבקר באתרים שנפגעו מפעילות צבאית אמריקאית או לשוחח עם עדים באזור. הם מציינים כי מדובר בפגם מתודולוגי בשל חשיבות קיומם של ראיונות עם עדים. פרקטיקה זו מסייעת באיסוף פרטים חשובים שאינם יכולים להתקבל באופן אחר; שופכת אור על זהותם של אנשים, מניעיהם, וכוונותיהם; פותרת חוסר עקביות; ומסייעת בקיומה של שקיפות. לפרקטיקה זו יש אומנם חסרונות, אך ניתן לחפות עליהם באמצעות קיום הכשרות מתאימות למראיינים, לצד היעזרות במתודולוגיות נוספות. הכותבים מסכמים בכך שנדרשות רפורמות משמעותיות שיבטיחו כי ארה"ב עומדת בהתחייבויותיה לחקור הפרות אפשריות של הדין הבינלאומי (29 ביוני, [Just Security](#)).

פורסם דוח של האו"ם בעניין מצב זכויות האדם באוקראינה

ב-13 ביוני פורסם [דוח](#) של האו"ם בעניין מצב זכויות האדם באוקראינה לאור העימות המתמשך באזור. לפיו, הצדדים לעימות במזרח המדינה נכשלו ביישום הסכמי הפסקות אש, מה שהוביל להמשך העימות, אשר נכנס לשנתו הרביעית. הדוח, המתייחס לתקופה שבין 16 בפברואר ל-15 במאי, סוקר הפרות שונות של הפסקת האש ושימוש בנשק. הוא מציין כי ההתקפות באזור פוגעות בין היתר בבתי ספר ובתי חולים, ומעוררות חשש לביטחונם של האזרחים. עוד אומר הדוח כי מתחילתו של הקונפליקט, באפריל 2014, נהרגו לפחות 10,090 בני אדם, כאשר 2,777 מהם הם אזרחים בלתי מעורבים, ולפחות 23,699 נפצעו. יותר מ-1.6 מיליון בני אדם עזבו את בתיהם והפכו לפליטים, בעוד שבערך 3 מיליון בני אדם שלא עזבו את בתיהם, מתגוררים בשטחים הנשלטים על-ידי קבוצות חמושות. הדוח סוקר, בין היתר, גם את המצב הכלכלי של תושבי מזרח אוקראינה, הפרות חופש התנועה, הפגיעה בתעסוקה, הפרות זכויות אדם על-ידי קבוצות חמושות, "היעלמויות" וחטיפות של אזרחים, עינויים, מעצרים מנהליים, הפרת הזכות להליך הוגן וכו' (13 ביוני, [OHCHR](#)).

לחימה בטרור

הוכנסו תיקונים ברשימת ארגוני הטרור של מחלקת המדינה האמריקאית

ב-21 ביוני תיקנה מחלקת המדינה האמריקאית את רשימת ארגוני הטרור והכריזה על גורמים נוספים מתוך ארגוני חיזבאללה ואל קאעידה כגורמים המעורבים בטרור. במסגרת זו, הוכרזו

מחלקת יחסי החוץ של החיזבאללה (FRD) והארגון לביטחון חוץ של החיזבאללה (ESO) כגורמי חיזבאללה המעורבים בטרור. על הגורמים המנויים ברשימה מוטלות סנקציות פרטניות. במסגרת הסנקציות, נאסר על גורמים אמריקאים לערוך עסקאות ולסייע להם בכל דרך שהיא. כמו כן, רכושם המצוי בשליטה אמריקאית מוקפא (21 ביוני, [U.S. Department of State](https://www.state.gov)).

תוקן החוק ללוחמה בטרור ביפן

ב-15 ביוני **תיקן הפרלמנט היפני את החוק ללוחמה בטרור**. החוק הקיים מאפשר להעמיד לדין קבוצת אנשים שלמה אם נמצא כי לפחות חבר אחד בארגון ביצע את אחד הפשעים המנויים בו. במסגרת התיקון נוספו לחוק 227 מעשים, על בסיסם ניתן יהיה להעמיד לדין. כך, נוסף על פשעים כגון טרור, ניתן יהיה להעמיד לדין מכוח החוק גם אנשים שביצעו עבירות קלות, כגון העתקת מוסיקה, התחרות במרוץ סירות ללא רישיון וכד'. ממשלת יפן הבטיחה כי לא תעשה שימוש לא הוגן בחוק, אך גורמים ביפן ובאז"ם ביקרו את התיקון בטענה כי הוא עלול לפגוע בחירויות אזרחיות, ובפרט בזכות הפרטיות. ביקורת נוספת נשמעה כלפי העובדה שהוא הועבר בזריזות, תוך שלא מולאו כל הדרישות הפורמליות. ממשלת יפן הסבירה כי התיקון נדרש על מנת להכין את יפן לאולימפיאדה בשנת 2020 וכדי לאשרר וליישם אמנה של האו"ם נגד פשע מאורגן עליה חתמה יפן (15 ביוני, [BBC](https://www.bbc.com)).

סין העבירה חוק מודיעין חדש

ב-27 ביוני **העבירה סין חוק מודיעיני חדש שמטרתו להגביר את השמירה על הביטחון הלאומי**. החוק מעניק סמכויות לניטור חשודים, פשיטה על מבנים ותפיסת כלי רכב ומכשירים. לפי טיוטת החוק (החוק המלא לא פורסם), הרשויות יוכלו לקיים בדיקות מכס, להטיל הסגרים ולעצור חשודים בצו מעצר מנהלי עד לחמישה עשר ימים באם הפריעו לעבודתן או הדליפו סודות מדינה. בעוד שלסין ישנם מספר חוקים העוסקים בסמכויות הרשויות להגן על סודות וביטחון המדינה, החידוש בחוק הינו יכולת הממשל להיכנס לאזורים "מוגבלים" ולתפוס כלי רכב, אמצעי תקשורת ונדל"ן לטובת עבודת מודיעין. ביקורת נשמעה מצד מדינות מערביות בעקבות החקיקה, לפיה החוק מגדיר את האינטרסים הלאומיים של סין בצורה רחבה מדי ועלול לשמש את הממשל בסימון גורמים שאינם מסכימים עמו (28 ביוני, [Reuters](https://www.reuters.com)).

משפט בינלאומי פלילי

בית הדין הפלילי הבינלאומי קבע כי הוא מחזיק בסמכות לשפוט בעניינו של נטאגנדה ב-15 ביוני **דחה בית הדין הפלילי הבינלאומי את ערעורו של בוסקו נטאגנדה, מנהיג ארגון מורדים בקונגו, המואשם ב-13 סעיפים של פשעי מלחמה**. הערעור עסק בשאלה האם לבית הדין יש סמכות לשפוט בנוגע לפשעי מלחמה של אונס ועבדות לצורכי מין גם כאשר אלו בוצעו על ידי חברי קבוצה חמושה כלפי חברים אחרים באותה קבוצה. ההגנה בערעורה טענה כי קביעה כזו מהווה הרחבה מהותית ולא מוצדקת של היקף דיני פשעי מלחמה. בית הדין דחה את הערעור וקבע שבית הדין הפלילי מחזיק בסמכות לשפוט גם במקרים אלו, בקבעו כי המשפט הבינלאומי

ההומניטארי (דיני הלחימה) לא חל רק על פעולות שמבצעים צדדים לסכסוך האחד כלפי השני, אלא עוסק בהגנה על אנשים פגיעים במהלך עימות מזוין. **לואיג'י פרוספרי** מתייחס לקושי הטמון בהחלטה לעניין טשטוש ההבדל בין פשעי מלחמה לפשעים רגילים. הוא מציין כי, בהתחשב בכך שדיני הלחימה אינם אוסרים התנהגות המכוונת כנגד חברים בכוחות הנלחמים מטעם אותו צד, היה על בית הדין לבסס את הרחבת התחולה של הסעיפים הנדונים על הצדקות מתוך אמנת רומא, תוך התייחסות לאופייה האבולוציוני של האמנה כהסכם בין מדינות (28 ביוני, [Opinio Juris](#)).

בית הדין הפלילי הבינלאומי קורא למעצרו של סוף אל-אסלאם קדאפי בעקבות שחרורו מהשבי ב-14 ביוני פרסם בית הדין הפלילי הבינלאומי **קריאה למדינות החברות לפעול לאיתורו ומעצרו של סוף אל-אסלאם קדאפי, בנו של שליט לוב לשעבר, מועמר קדאפי, ששוחרר מהשבי הלובי לאחר כשש שנים**. בית הדין קרא להסגרתו המיידית בגין פשעים נגד האנושות של רצח ורדיפה שבוצעו לכאורה בלוב בשנת 2011, בגינם הוצא נגדו צו מעצר באותה שנה. **מאיישה אלס** מתייחסת לאתגרים המקשים על הבאתו לדין בהאג של קדאפי. בין אתגרים אלו: חוסר יציבותה השלטוני של לוב; לחץ משמעותי על בית הדין מצד מספר מדינות אפריקניות המאיימות לסגת מחוקת רומא; והתמודדות עם הסבירות הגבוהה שקדאפי הבן עתיד להמשיך בפעילותו הפוליטית, שנקטעה עם לקיחתו בשבי, ואף להגיע לעמדה בכירה בממשלת לוב הלא יציבה (27 ביוני, [Just Security](#)).

בית משפט הולנדי קבע כי כוחות שמירת שלום הולנדים אחראים חלקית למותם של מאות מוסלמים במלחמת בוסניה ב-1995 ב-29 ביוני אישר ביהמ"ש לערעורים של האג החלטה שקבעה כי כוחות השלום ההולנדים נושאים ב-30% אחריות למותם של 300 גברים מוסלמים שגורשו מבסיס הולנדי של האו"ם בשנת 1995, בעת שהיה מוקף בחיילים בוסנים סרבים. ביהמ"ש קבע שהסיכוי של הגברים הללו להיהרג בלחימה ללא קשר לפינוי על ידי החיילים ההולנדיים עמד על 70% ודחה ערעור שהאשים את הולנד באחריות למותם של אלפי מוסלמים אחרים שהתאספו סביב הבסיס. ההחלטה נבחנת בשלב זה על ידי שר ההגנה ההולנדי (29 ביוני, [Jurist](#)).

בית משפט טורקי הרשיע שופט לפשעי מלחמה בבית דין של האו"ם בגין חברות בארגון טרור ב-15 ביוני הרשיע בית משפט טורקי שופט לפשעי מלחמה של האו"ם ודן אותו לשבע וחצי שנות מאסר, בגין חברות בארגון הטרור FETO, אשר לטענת טורקיה תומך באיש הדת הגולה, פטהוללה גולן, המגבה את ההפיכה נגד הממשל. השופט המורשע, איידין סדאף אקאי, משמש כשופט ב-MICT, בית דין שהוקדם בהאג כדי לטפל בערעורים סופיים ובתיקים שנותרו פתוחים בבתי הדין לפשעי מלחמה ביוגוסלביה ורואנדה. נשיא ה-MICT, תיאודור מירון, הצהיר כי מעשיה של טורקיה מפרים את חסינותו הדיפלומטית של אקאי ואף הפנה את עניינו למועצת הביטחון (15 ביוני, [Reuters](#)).

סמכות בית הדין הבינלאומי לצדק

סמכות בית הדין לצדק בהאג בסכסוך בנושא ריבונות בין בריטניה ומאוריציوس ב-22 ביוני אימצה העצרת הכללית של האו"ם [החלטה](#) המבקשת מבית הדין הבינלאומי לצדק לתת חוות דעת מיעצת על חוקיות הפרדתה של בריטניה את ארכיפלג צ'גוס ממאוריציוס לפני הענקת העצמאות למאוריציוס ב-1968 ועל הפגיעה האפשרית בזכות להגדרה עצמית של אנשי מאוריציוס. דאפו אקנדה מנתח את שאלת סמכותו של בית הדין למתן חוות דעת בהיעדר הסכמה של בריטניה. הוא מציין כי על אף שבית הדין קבע כי, בדומה לפסקי דין, גם בחוות דעת מיעצות נדרשת הסכמתם של שני הצדדים, כשמדובר בסוגיה בילטרלית, הרי שבפועל הוא לא נמנע מלתת חוות דעת מיעצות במקרים בהם לא ניתנה הסכמה. אקנדה מציין כי, היות שבית הדין העניק בעבר חוות דעת דומות, כגון חוות הדעת בעניין הסהרה המערבית ובעניין גדר ההפרדה, שאף בהן הודגש הממד של סיום משטרים קולוניאליסטים, שחורג מהמישור הבילטרלי, נראה כי הוא לא יימנע מלדון במקרה גם הפעם. מצד שני, לעומת המקרים הללו, במקרה הנדון לא היה עיסוק מתמשך בפרשה בעצרת האו"ם ולכן בריטניה תוכל לטעון שחוות הדעת מתערבת ביחסים בילטרליים מבלי שהיא נחוצה לעצרת לצרכי עבודתה. נוכח העובדה שבית הדין נמנע בדרך כלל מלהגביל את סמכותו לתת חוות דעת מיעצות, יהיה מקום לראות אם יחליט שמקרה זה מצדיק חריגה ממסורת זו. (27 ביוני, [EJIL](#)).

נשק

מועצת הביטחון הרחיבה את הסנקציות על צפון קוריאה ב-2 ביוני קיבלה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2356, המרחיבה את הסנקציות על אינדיבידואלים בצפון קוריאה אשר מעורבים בתכנית לחימוש גרעיני של המדינה. המועצה מגנה את תכנית הגרעין של צפון קוריאה וכל פעילות ישירה ועקיפה הקשורה לנשק גרעיני ולפיתוח טילים בליסטיים, לרבות שיגורים וניסויים שבוצעו החל מ-9 בספטמבר 2016, תוך הפרה חמורה של החלטות שונות של מועצת הביטחון. המועצה חזרה ואישררה את קביעתה כי צפון קוריאה חייבת לחדול מפעילות במסגרת תכנית הגרעין שלה. כמו כן, החליטה על יישום של סנקציות מכוח החלטה 1718 של המועצה מ-2006, ביניהן הקפאת נכסים ועסקאות של אינדיבידואלים המנויים ברשימה ומניעת מעברם בטרטוריה של המדינות החברות (2 ביוני, [UN](#)).

דיני סייבר

קבוצת מומחים של האו"ם לא הגיעה להסכמה על כללים משפטיים מחייבים בתחום הסייבר ב-23 ביוני, לאחר התקדמות איטית אך משמעותית ביצירת קונצנזוס מדיני באשר להחלת נורמות המשפט הבינלאומי במרחב הסייבר, קבוצת המומחים של האו"ם (GGE) לא הצליחה להגיע להסכמה. מייקל שמיט וליס ויהול מנתחים את משמעות ההחלטה. פעילות הקבוצה החלה ב-2004 וכיום מרכיבות אותה 25 מדינות, ביניהן חמש החברות הקבועות. במוקד הדיון

עמדה הוספתם של שלושה עקרונות משפטיים לרשימה של העקרונות והכללים המשפטיים החלים בתחום הסייבר: הזכות להגיב למעשים בלתי חוקיים (הזכות לצעדי גמול); הזכות להגנה עצמית; והדין ההומניטרי הבינלאומי. הכותבים מציינים כי התחולה של עקרונות משפטיים אלה בתחום הסייבר מקובלים על כל המשפטנים הבינלאומיים ועל כן דחיית הדוח הסופי על ידי מספר מועט של מדינות, ביניהן רוסיה, סין וקובה, מצביעה על פוליטיזציה של השיח בנושא, שלא התבסס על טיעונים משפטיים. הכותבים מבהירים מדוע אין שום סיבה משפטית להתנגד לעקרונות אלו ובוחנים סיבות אפשריות להתנגדות, כולל האפשרות שאותן מדינות רצו להשאיר להן חופש פעולה רחב יותר. המחברים מציינים כי המשך קידום הנושא עובר כעת לערוצים אחרים, כולל "תהליך האג", המובל על ידי הולנד, ומהווה הליך של התייעצות בין מדינות בהתבסס על הניתוח שנעשה במדריך טאלין 2 שממפה את הכללים המשפטיים החלים במרחב הסייבר שלא בעת עימות מזוין (30 ביוני, [Just Security](#)).

דיני הגירה

האיחוד האירופי פותח בהליכים נגד הונגריה, צ'כיה ופולין בגין סירובן להעביר לשטחן מבקשי מקלט

ב-14 ביוני פתחה הנציבות האירופית בהליכים נגד צ'כיה, הונגריה ופולין בגין הפרת חובתן לפי החלטת המועצה מ-2015 על העברת אוכלוסייה. ההחלטה דורשת מהמדינות החברות להקצות מקומות ליישוב מבקשי מקלט מאיטליה ויוון כל שלושה חודשים. הונגריה הפרה חובה זו החל מקבלת ההחלטה, ופולין וצ'כיה החלו להפר את חובותיהן בדצמבר 2015 ואוגוסט 2016 בהתאמה. ההליכים נפתחו לאחר שבמאי האחרון דוח המועצה קבע שהמדינות אינן עומדות בהתחייבויותיהן מזה שנה, וכי עליהן להתחיל להקצות מקומות באופן מיידי, והמדינות בתגובה סירבו. אל המדינות נשלח מכתב המעדכן אותן בדבר פתיחת ההליכים באופן רשמי, וכעת לרשויות בפולין, צ'כיה והונגריה יש חודש להגיב לטיעונים (14 ביוני, [European Commission](#)).

אוסטרליה תעניק פיצויים לפליטים שהוחזקו במתקן כליאה מחוץ ליבשת

ב-12 ביוני הסכימה אוסטרליה לשלם 53 מיליון דולר פיצויים במסגרת פשרה שהושגה בעקבות תביעה שהגישו נגדה מעל 1,900 מבקשי מקלט אשר הוחזקו במתקן כליאה מחוץ ליבשת. התביעה הוגשה בשנת 2014 ובמסגרתה התבקש פיצוי עבור נזק גופני ופסיכולוגי שנגרם למבקשי המקלט בעקבות מאסרם שלא כדין. ממשלת אוסטרליה טוענת כי תשלום הפיצויים אינו מצביע על נטילת אחריות וכי העדיפה להימנע מניהול ההליך שהיה עולה עשרות מיליוני דולרים למשלם המיסים האוסטרלי, כשהתוצאה אינה ידועה. מאז 2012 אוסטרליה מחזיקה אלפי מבקשי מקלט במחוז ליבשת, באיים מאנוס ונאורו, בטענה שכך היא מרתיעה סוחר בני אדם מלשלוח אנשים בספינות לאוסטרליה. ביהמ"ש העליון של מדינת ויקטוריה צריך לאשר את ההסכם (14 ביוני, [NY Times](#)).

ממשל טראמפ

ממשל טראמפ החליט על פרישה מהסכם האקלים

ב-1 ביוני הודיע הנשיא טראמפ על פרישתה של ארה"ב מהסכם פריז להפחתת גזי חממה בטענה כי ההסכם אינו הוגן עבור ארה"ב. מאט מקגרת' טוען כי הפרישה תקשה על עמידה במטרות שהוצבו במסגרת ההסכם, הן בשל שיעור פליטת גזי החממה של ארה"ב והן בשל תרומתה הפיננסית והטכנולוגית למדינות מתפתחות במאמציהן להפחתת הגזים. עם זאת, הוא מציין כי שיעור הפליטה של ארה"ב עדיין צפוי לצנוח בשל המעבר מפחם לגז (1 ביוני, [BBC](#)). **טס ברידג'מן** מבחינה בין הוראות מחייבות באמנה, ביניהן ההוראה המאפשרת לארה"ב לפרוש רק ב-2020, לאלו שאינן מחייבות. מכאן שפרישה מההסכם תשים את ארה"ב בסכנת הפרה של מחויבויותיה מכוח דיני האמנות, וכן תפגע באמינותה ומנהיגותה. עוד היא טוענת שוויתור על החברות באמנה בעת שמנוהל מו"מ על הוראותיה המרכזיות, ולפני שניתן לפרוש באופן חוקי, דווקא מגביל את יכולת הפעולה של ארה"ב, המוותרת על מקומה כשחקן מרכזי ובעל יכולת להשפיע על פיתוח הדין בנושא (4 ביוני, [Just Security](#)).

נבחנת האפשרות כי טראמפ מעורב בשיבוש הליכי חקירה

בעקבות פיטוריו של ג'יימס קומי, ראש הבולשת הפדרלית לשעבר, ומזכר שפורסם לאחרונה, נבחנת האפשרות כי הנשיא טראמפ מעורב בשיבוש הליכי החקירה המתנהלת בעניין מעורבותם של הרוסים בבחירות האחרונות לנשיאות. במזכר המתעד פגישה שהתקיימה בין טראמפ וקומי בחודש פברואר האחרון מתוארת בקשתו של טראמפ מקומי כי יפסיק את החקירה המנוהלת נגד מייקל פלין, לשעבר יועצו לביטחון לאומי (16 במאי, [NY Times](#)). **הלן קליין מורילו ובנג'מין וויטס** בוחנים האם חקירה של הבולשת נחשבת Pending Proceeding כך ששיבוש עולה כדי שיבוש הליכי משפט. הם מציינים כי החוקים המתייחסים לשיבוש הליכי משפט מעוררים מזה שנים בלבול רב והם מנותחים באופן שאינו עקבי וברור. משכך, על אף שעיון בחוק מעלה כי חקירה של הבולשת אינה נחשבת להליך לעניין שיבוש הליכים, הרי שהקונגרס עדיין יכול לראות במעשיו של טראמפ הפרה בכל הנוגע לסעיף ההדחה בחוקה האמריקאית (Impeachment), המאפשר להדיח את נשיא ארה"ב מתפקידו, אף במקרים שאינם עולים כדי עבירה פלילית לפי הגדרות בתי המשפט (2 ביוני, [Lawfare](#)).

ביהמ"ש העליון האמריקאי קבע כי ידון בחוקיות צו ההגירה של ממשל טראמפ וצמצם את היקף צו המניעה שמנע יישום של צו ההגירה

ב-26 ביוני **קבע בית המשפט העליון בארצות הברית כי ידון בחוקיות צו ההגירה העדכני של הנשיא טראמפ באוקטובר.** בנוסף צמצם את היקף צווי המניעה שהוציאו בתי המשפט בערכאות הקודמות ואשר עיכבו את יישום הצו הנשיאותי. ג'יימס צ'ונג סוקרת את ההחלטה. היא מציינת כי ביהמ"ש מאפשר ליישם את הצו הנשיאותי ביחס ל-"אזרחים זרים שאין להם מערכת יחסים אמיתית עם אינדיבידואל או ישות בארצות הברית". צ'ונג מציינת כי בכך נוצרת הבחנה בין

מהגרים, בעלי זיקה לארה"ב, לפליטים, שאת כניסתם ניתן יהיה למנוע. לדעתה, הפסיקה מלמדת על התייחסות מצמצמת של בית המשפט לפגיעה בעותרים שאין להם זיקה קיימת לארה"ב ולזכות העמידה בעניינם. ציוג מציינת כי על אף שהנשיא טראמפ ראה בהחלטה ניצחון של הממשלה, אין בה משום ניצחון של אף אחד מהצדדים. נראה כי המשמעות העיקרית של ההחלטה היא להשהות את הדיון המהותי בסוגיה עד לאוקטובר, כאשר עד אז צפוי הצו לאבד את הרלוונטיות המעשית שלו בשל כך שתוקפו צפוי לפוג (26 ביוני, [Lawfare](#)).



ניתן למצוא אותנו ב:



© 2017 כל הזכויות שמורות

התכנית למשפט וביטחון לאומי,

INSS